

Spis treści

Wprowadzenie do drugiego wydania	5
Wstęp	19
Rozdział I • Zadania epistemologii historii	25
Granica imputacji kulturowej	25
Problem imputacji kulturowej w historii	26
Metafory genezy i rozwoju	28
Kulturowa „zasada nieoznaczoności”	30
Granice imputacji kulturowej w historii. Historia w kręgu hermeneutycznym	32
Idea metafory historiograficznej	37
O metaforze językowej	38
Nieklasyczne pojęcie metafory	40
Metaforyzowanie jako abstrahowanie i modelowanie	42
Logiczny schemat i sens retoryczny metafory	43
Funkcja heurystyczna metafory	45
Geneza i los metafory	46
Zadania epistemologii historii	48
Rozdział II • Spór o metafory we współczesnej historiografii francuskiej	49
Losy jednej metafory: „rewolucja”	49
Dygresja o metaforach rozwoju i genezy	51
Poznawcza funkcja metafor	54
O metaforze „rewolucji” — ciąg dalszy	55
Walka metafor we współczesnej historiografii francuskiej	57
Odświeżanie klasycznych metafor	59
Rewidowanie klasycznych metafor	65
Rozdział III • Powstanie historiografii modernistycznej	67
Uhistorycznianie ekonomii i ekonomizowanie historii	67
Ekonomia w sieci metafor historiograficznych	68
Ekonomizowanie historii. Twórcy historii gospodarczej: François Simiand i Ernest Labrousse	72
Historia cen — spór o metafory	73
Od umiarkowanego do skrajnego modernizmu	81

Apologeci kwantytatywnej historii: Pierre Chaunu i Emmanuel Le Roy Ladurie	82
Rozdział IV • Modernizm umiarkowany	88
Braudelowskie metaforyzowanie świata	88
Człowiek w systemie społecznym	90
Determinowanie w systemie globalnym	95
Uhistorycznianie przyrody w systemie społecznym Braudela	96
Niepełna globalność	100
Procesualny świat	103
Metafory umiarkowanego modernizmu	106
Scjentyistyczne ujęcie kultury materialnej	111
Od geografii historycznej do ekologii historycznej	111
Antropologizowanie kultury materialnej	114
Kultura materialna a historia globalna	114
Kultura materialna jako infraekonomika	115
Między „rzeczami” a rzeczywistością myślową	119
Wymiar temporalny historiografii modernistycznej	120
Dwie przesłanki	120
Czas modernistów	123
Niewspółmierność metafor historiograficznych	126
Odwrót od perspektywy bezpośredniej antropomorfizacji	128
W poszukiwaniu metafory syntetyzującej	132
Bilans historiograficzny. <i>Nouvelle histoire</i> w wąskim sensie	134
Rozdział V • Powstanie niemodernistycznej historiografii	138
Antropologia historyczna	139
Badania nad <i>mentalité</i>	142
Zakończenie	151
Bibliografia	154
Summary	161
Indeks osób	165